

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΑΠΟ Α.Π.Ε.

Λεωφ. Μεσογείων 85, 115 26 Αθήνα, τηλ.: 210 69 68 418, Fax: 210 69 68 031

104/ΓΠ/μτ

Αθήνα, 23 Νοεμβρίου 2004

Προς
κ. Γεώργιο Μέργο
Γενικό Γραμματέα Υπουργείου Οικονομίας & Οικονομικών
Νίκης 5-7
101 80 ΑΘΗΝΑ

Αφ. Πρωτ. 3205 / 23.11.2004

ΘΕΜΑ : Προτάσεις του Συνδέσμου αναφορικά με τις επενδύσεις ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (ΑΠΕ) στον υπό κατάρτιση Αναπτυξιακό Νόμο

Αξιότιμε κε. Γενικέ,

Θέλουμε να σας ευχαριστήσουμε θερμά για την ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα, διαφωτιστική και γόνιμη ανταλλαγή απόψεων που είχαμε στην πρόσφατη συνάντησή μας, αναφορικά με το θέμα των επενδύσεων ΑΠΕ στο νέο Αναπτυξιακό Νόμο. Όπως μας ζητήσατε στη συνάντησή αυτή, σας υποβάλουμε συνοπτικά τις σχετικές προτάσεις μας, καθώς και την τεκμηρίωση, στο επισυναπτόμενο υπόμνημα, των σοβαρότατων οικονομικών συνεπειών που θα έχει για τη χώρα μας τυχόν αποτυχία του προγράμματος επενδύσεων ΑΠΕ, ιδιαίτερα στην κρίσιμη εξαετία 2005 – 2010.

Οι βασικές προτάσεις του Ελληνικού Συνδέσμου Ηλεκτροπαραγωγών από ΑΠΕ, όσον αφορά τα απαραίτητα κίνητρα για την αποτελεσματική στήριξη των επενδύσεων ΑΠΕ στον υπό κατάρτιση Αναπτυξιακό Νόμο, έχουν ως εξής :

- 1 Διατήρηση, για όλες τις επενδύσεις ΑΠΕ συμπεριλαμβανομένων και των αιολικών πάρκων, του καθεστώτος ειδικών επενδύσεων υψηλής σημασίας και προτεραιότητας για την εθνική οικονομία που προέβλεπε και ο Ν. 2601/98, δηλαδή την παροχή σε όλες τις γεωγραφικές περιοχές (περιλαμβανομένης και της Α΄) ενιαίου ποσοστού δημόσιας επιχορήγησης 40%, ή εναλλακτικά φορολογικής απαλλαγής 100% επί των επανεπενδυομένων κερδών.

2. Διατήρηση της επιδότησης τόκων 40%, εφ' όσον αυτό συνάδει με τη γενικότερη φιλοσοφία του νέου Αναπτυξιακού Νόμου.
3. Παροχή της δυνατότητας σχηματισμού αφορολόγητου αποθεματικού, ίσου προς το 50% των κερδών, κατά την πρώτη 5ετία λειτουργίας μιας νέας εταιρείας ΑΠΕ, εφ' όσον το αποθεματικό αυτό, μέσα σε μία 2ετία από το σχηματισμό του, επανεπενδύεται σε έργα ΑΠΕ του ιδίου ή συγγενούς νομικού προσώπου.
4. Υπαγωγή του δικτύου σύνδεσης ενός έργου ΑΠΕ με το Δίκτυο ή το Σύστημα (γραμμές μέσης ή υψηλής τάσης + υποσταθμός 20/150 KV) στις επιλέξιμες δαπάνες του Αναπτυξιακού Νόμου, ανεξαρτήτως του τυπικού ιδιοκτησιακού καθεστώτος που τις φέρει να ανήκουν στη ΔΕΗ (σημειώνεται ότι η ρύθμιση ακριβώς αυτή ισχύει, εδώ και πολλά χρόνια, στο ΕΠΕ/ Β' ΚΠΣ και στο ΕΠΑΝ/ Γ' ΚΠΣ, και μάλιστα με ποσοστό επιχορήγησης 50%).

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε περαιτέρω συζήτηση, πληροφόρηση ή τεκμηρίωση των ανωτέρω θελήσετε.

Με τιμή,

Γ. Περιστέρης
Πρόεδρος Δ.Σ.

ΑΜΕΣΕΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΥΝΕΠΕΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΠΟ ΤΥΧΟΝ ΑΠΟΤΥΧΙΑ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΝΑΝΕΩΣΙΜΩΝ ΠΗΓΩΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ (ΑΠΕ) ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2010

1. Τον Οκτώβριο του 2001 τέθηκε σε ισχύ η Κοινοτική Οδηγία 2001/77/EC για τη συμμετοχή των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή των Κρατών-Μελών. Η Οδηγία θέτει ως στόχο για την Ελλάδα την κατά 12% συμμετοχή των ΑΠΕ στην ηλεκτροπαραγωγή της χώρας μέχρι το 2010 (ή 20,1%, εάν συμπεριληφθούν στο στόχο και τα μεγάλα υδροηλεκτρικά έργα). Ο στόχος του 12% αντιστοιχεί στην εγκατάσταση περίπου 2500 νέων MW ανανεώσιμων μέχρι το 2010, χωρίς στο νούμερο αυτό να περιλαμβάνονται τα μεγάλα υδροηλεκτρικά. Σημειώνεται ότι η σημερινή εγκατεστημένη ισχύς των ΑΠΕ στη χώρα μας είναι συνολικά περίπου 500 MW, από τα οποία πάνω από 400 MW είναι αιολικά πάρκα.
2. Την 1^η Ιανουαρίου 2005 ξεκινά σε ολόκληρη την Ευρωπαϊκή Ένωση το εμπόριο δικαιωμάτων εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα (CO₂), στα πλαίσια των δεσμευτικών υποχρεώσεων των Κρατών-Μελών στο Πρωτόκολλο του Κυότο, και της εφαρμογής της σχετικής Κοινοτικής Οδηγίας 2003/87/EC. Η συμβατική υποχρέωση της χώρας μας είναι να μην αυξήσει τις συνολικές ετήσιες εκπομπές της σε CO₂ πάνω από +25% μέχρι το 2010, σε σχέση με το αντίστοιχο επίπεδο του 1990. Δυστυχώς, όμως, η κατάσταση που έχει διαμορφωθεί σήμερα είναι ιδιαίτερα δυσμενής. Σύμφωνα με την τελευταία έκθεση του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών, οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου στη χώρα μας το 2000 έφτασαν τα 133,8 εκατ. ισοδύναμους τόννους CO₂, δηλ. σημείωσαν αύξηση 23,4% σε σχέση με τα επίπεδα του έτους βάσης (1990), που ήταν 108,4 εκατ. ισοδύναμοι τόννοι CO₂. Το βασικό σενάριο του Αστεροσκοπείου προβλέπει πλέον μέση αύξηση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου κατά 35,8% ως το 2010, και μάλιστα με εύρος προβλέψεων από 32 έως και 45%.
3. Αντίθετα, με έμφαση στην εξοικονόμηση ενέργειας και τη χρήση ΑΠΕ, η αύξηση των εκπομπών θα μπορούσε να περιοριστεί στο 24,5%, κοντά δηλαδή στη συμβατική μας υποχρέωση του 25% (σε σχέση πάντα με τα επίπεδα του 1990). Οι ΑΠΕ εκτιμάται ότι θα συμβάλουν στην απαιτούμενη αυτή μείωση των εκπομπών με 6 εκατ. τόννους περίπου (βλ. Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου Νο. 5 της 27.02.2003, ΦΕΚ. Α' 58/05.03.2003, «Έγκριση Εθνικού Προγράμματος μείωσης εκπομπών αερίων

φαινομένου θερμοκηπίου»). Η ποσότητα αυτή των 6 εκατ. τόννων CO₂ (η συμβολή δηλ. των ΑΠΕ στην επίτευξη του εθνικού στόχου του Πρωτοκόλλου του Κυότο) προκύπτει ανεξάρτητα και από την άλλη υποχρέωση της χώρας μας, στα πλαίσια εφαρμογής της Κοινοτικής Οδηγίας 2001/77/EC για τις ΑΠΕ, που απαιτεί την εγκατάσταση περίπου 2500 νέων MW έργων ΑΠΕ μέχρι το 2010. Τα 2500 αυτά MW (κυρίως αιολικά πάρκα) αντιστοιχούν σε μία συνολική ετήσια παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από ΑΠΕ ίση προς: (2500 MW) x (3000 hr/έτος) = 7.500.000 MWh/έτος (μέσος συντελεστής φορτίου ΑΠΕ : 34%, ή 0,34 x 8760 hr/έτος ~ 3000 hr/έτος). Η ηλεκτροπαραγωγή αυτή από ΑΠΕ αποτρέπει την έκλυση στην ατμόσφαιρα περίπου (7.500.000 MWh/έτος) x (0,850 tn CO₂/MWh) ~ 6.4 εκατ. τόννων CO₂/έτος, οι οποίοι άλλως θα εκπέμπονταν από συμβατικούς σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής (0,850 tn CO₂ / MWh είναι ο συντελεστής εκπομπών CO₂ του εθνικού συστήματος ηλεκτροπαραγωγής, βλ. Οδηγό Αξιολόγησης Ενεργειακών Επενδύσεων, Υπουργείο Ανάπτυξης, Σεπτέμβριος 2002, σελ. 68).

4. Σε περίπτωση που η χώρα μας δεν λάβει τα απαραίτητα μέτρα περιορισμού των εκπομπών της σε CO₂ στο +25% μέχρι το 2010, θα πρέπει ή να αγοράσει τα δικαιώματα των υπερβαλλουσών εκπομπών CO₂ από την ελεύθερη αγορά ή να υποστεί τις κυρώσεις, οι οποίες εκτός από πολιτικό θα έχουν και σημαντικό οικονομικό κόστος : πρόστιμο € 40/τόννο CO₂ την τριετία 2005 – 2007, που αυξάνεται σε € 100/τόννο CO₂ από το 2008 και μετά. Συνεπώς, **μία πιθανή αποτυχία του προγράμματος ανάπτυξης των ΑΠΕ στη χώρα μας θα μπορούσε να της κοστίζει σε πρόστιμα περίπου 600 εκατ. € το χρόνο (τιμές 2004)**, από το 2008 και μετά (6.000.000 tn CO₂/έτος x 100 € /tn CO₂).
5. Το παραπάνω τεράστιο ετήσιο κόστος για την εθνική οικονομία μπορεί να αποτραπεί μέσω ενός συγκροτημένου προγράμματος χρηματοδοτικής υποστήριξης των επενδύσεων ΑΠΕ από το νέο Αναπτυξιακό Νόμο. Πράγματι, με μία επιχορήγηση από τον Αναπτυξιακό Νόμο προς επενδύσεις ΑΠΕ της τάξης των 200 εκατ. €, θα ήταν δυνατή η υλοποίηση περίπου 500 MW έργων ΑΠΕ ετησίως, κυρίως αιολικών πάρκων (500 MW/έτος x 1000 €/KW x 40% δημόσια επιχορήγηση ~ 200 εκατ. €/έτος), και συνεπώς θα ήταν δυνατή η - **μέσα σε μία πενταετία περίπου** - επίτευξη των συναφών εθνικών στόχων και δεσμεύσεων, στα πλαίσια του Πρωτοκόλλου του Κυότο και της Κοινοτικής Οδηγίας 2001/77/EC για τις ΑΠΕ.

6. Υπογραμμίζεται ότι οι παραπάνω υπολογισμοί δεν λαμβάνουν υπ' όψη τους τα τεράστια αναπτυξιακά και κοινωνικοοικονομικά οφέλη που προσπορίζει στην εθνική οικονομία η ίδρυση και λειτουργία έργων ΑΠΕ εμπορικής κλίμακας. Συγκεκριμένα, και με βάση τα καταγεγραμμένα απολογιστικά στοιχεία των εν λειτουργία έργων ΑΠΕ στην Ελλάδα (2004), τα έργα αυτά:

α) Συμβάλλουν σημαντικά στην απασχόληση. Έτσι π.χ., για μία εγκατεστημένη ισχύ αιολικών πάρκων 50 MW, απαιτούνται :

- ◆ 600-900 ανθρωπομήνες απασχόλησης στη φάση κατασκευής τους. Το 30-40 % αυτής της απασχόλησης προέρχεται από το ντόπιο εργατικό δυναμικό.
- ◆ 13-16 μόνιμοι εργαζόμενοι στη φάση λειτουργίας τους, οι περισσότεροι από τους οποίους (50-100%) είναι ντόπιοι.

Η συμβολή των έργων ΑΠΕ στην απασχόληση, τόσο την τοπική όσο και αυτήν σε εθνικό επίπεδο, γίνεται πραγματικά εντυπωσιακή εάν συμπεριληφθούν οι προοπτικές εγχώριας κατασκευής / συναρμολόγησης μεγάλων τμημάτων του ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού των έργων αυτών, όπως είναι οι πυλώνες των ανεμογεννητριών, οι μετασχηματιστές, κ.α. Οι προοπτικές αυτές, οι οποίες έχουν ήδη αρχίσει να υλοποιούνται στην Ελλάδα (εργοστάσιο ΡΟΚΑΣ στην Τρίπολη, εργοστάσιο ΒΙΟΜΕΚ στο Αλιβέρι), μπορούν να εκτοξεύσουν τη σχετιζόμενη με τις ΑΠΕ απασχόληση, ιδιαίτερα την τοπική, στα ύψη : σύμφωνα με τα έγκυρα και απόλυτα τεκμηριωμένα απολογιστικά στοιχεία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ("Wind Energy : The Facts", 1999, Τόμος 3, σελ.124), κάθε 50 MW αιολικής ενέργειας που εγκαθίστανται δημιουργούν σήμερα τουλάχιστον 750-950 νέες θέσεις εργασίας, κυρίως στη βιομηχανική παραγωγή του απαιτούμενου ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού.

β) Η λειτουργία έργων ΑΠΕ προσφέρει ένα μόνιμο και σημαντικό ετήσιο έσοδο στους τοπικούς Δήμους (2% επί του τζίρου τους), αλλά και στην τοπική οικονομία γενικότερα. Έτσι π.χ., μία εγκατεστημένη ισχύς αιολικών πάρκων 50 MW:

- ◆ Έχει κόστος κατασκευής 55 εκατ. Ευρώ περίπου, από τα οποία το 15-20% δαπανάται τοπικά, σε εργολαβίες, προμήθειες, μισθούς στη φάση κατασκευής,

Έχει τζίρο, από την πώληση της ηλεκτρικής ενέργειας που παράγει, περίπου 10 εκατ. Ευρώ το χρόνο, από τα οποία τα 200.000 Ευρώ το χρόνο (δηλ. το

2%) εισφέρονται δια νόμου ως έσοδο στους τοπικούς Δήμους, για όλη τη διάρκεια ζωής των αιολικών πάρκων, δηλ. για τουλάχιστον 20 χρόνια.

Απαιτεί, για τις ανάγκες λειτουργίας των αιολικών πάρκων, 1 εκατ. Ευρώ το χρόνο, από τα οποία το 30-50% αφορά τοπικές δαπάνες (μισθούς τοπικού μόνιμου προσωπικού, τοπικές εργολαβίες συντήρησης και επισκευών, κ.α.).

γ) Η κατασκευή έργων ΑΠΕ σε μία περιοχή συνοδεύεται από την παράλληλη υλοποίηση σειράς αντισταθμιστικών οφελών, πέραν των άμεσων και μετρήσιμων οικονομικών εισροών και των δημιουργούμενων θέσεων απασχόλησης. Έτσι :

- ◆ Κατασκευάζονται ή / και βελτιώνονται, χωρίς κόστος για τους δημότες, σημαντικά έργα υποδομής στην ευρύτερη περιοχή (οδικό δίκτυο, τηλεπικοινωνίες, ηλεκτρικό δίκτυο).
- ◆ Κατασκευάζονται, ως αντισταθμιστικά οφέλη (χωρίς κόστος) για τους τοπικούς Δήμους, διάφορα κοινωφελή έργα, όπως κοινοτικοί δρόμοι, σχολεία, παιδικοί σταθμοί κ.α., ενώ προσφέρονται από τους επενδυτές και ανάλογες χορηγίες.
- ◆ Προωθούνται νέες, εναλλακτικές και ιδιαίτερα κερδοφόρες μορφές τουρισμού στην περιοχή, όπως π.χ. ο οικοτουρισμός (επισκέψεις σε εγκαταστάσεις οικολογικών μορφών ενέργειας, όπως είναι τα αιολικά πάρκα).